

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

דין בן אשה שקבלה אישור גיור ונישאה בו ביום
אישור הגיור והכתובה נכתבו ע"י רבנים ש"אינם מוכרים"
ולא נזכר באישור שהיא מעוברת

תיק יוחסין מס' 754-טא

נושא הדיון

המבקש ג' נולד בגרמניה בחודש אייר תשל"ז. הוא מציג אישור גיור חתום ע"י רב צבאי אמריקאי ששירת במץ שבצרפת, ש"אינו מוכר" כאורטודקסי, מיום יג בניסן תשל"ז, וכתובה מאותו יום עצמו שנכתבה בגרמניה ע"י רב ש"אינו מוכר". באישור גיור לא נזכר שהאשה מעוברת.

פסק דין

הגיור של האמא איננו מאושר, וטבילת האמא - גם אם אכן היתה כדמו"י - לא הועילה לבן ג'.
(-) אברהם דוב לוין, אב"ד (-) יהושע ווייס (-) שמואל חיים דומב

השאלה לדיון

מעוברת שנתגיירה ולא ידעו בי"ד ולא נתכוונו שתועיל הטבילה גם על העובר, האם הועילה לו הטבילה.

תשובה

כבר הוצא צפמ"ד ירושלים כרך ה עמ' רנט דברי הדגול מרצצה צו"ע יו"ד סי' רמח סעי' ו דאס לא ידעו צי"ד שהיא מעוברת תליא צאשלי רצרצי, ושצמשך חכמה פרשת צא כתב דצנה לריך טבילה כשנולד (ולפי"ז מש"כ האו"ש מלכים פ"ח ה"ח דיפת תואר שנתעצרה מציאה ראשונה וטבלה שצנה אין לריך טבילה, היינו כשטבלה אחר שהוכר עוצרה ונתכוונו להטביל גם את העובר, הלא"ה הרי כתב צמשך חכמה שהולד לריך טבילה), ושצקונטרס השליחות להגרש"ש סי' כה כתב דלא הועילה הטבילה לעובר, ושצאגרות משה יו"ד ח"א סי' קנח כתב שטוב להודיע לצי"ד המטביל שהיא מעוברת כדי להוציא מידי ספיקו של הדגול מרצצה.

ומלבד חסרון הטבילה בגירותו של הבן כשלא ידעו ממנו הבי"ד ולא נתכוונו להטבילו, עוד יש לפקפק בגיורו של הבן כיון שאין לו מעשה בי"ד המאשר שנימול ע"ד בי"ד, וזה לפי דברי האו"ש מלכים פ"ח ה"ח בדעת הרמב"ם דמעוברת שנתגיירה בנה אין לריך טבילה אבל מ"מ מילה לשם גירות צעי, דכיון דאינו גר עד שימול ויטבול צעי ג"כ מילה, ולא סבר כיון דא"א למולו הוי כאשה דסגי בטבילה לחוד, רק מילה ג"כ צעי, וסבר דלא מעכב הסדר ויכול להיות טבילה קודם מילה וכו', ומלין אותו בית דין על דעתם. עכ"ל. אלא דדברי האו"ש נסתרים לכאורה מרש"י ביצמות נח א ד"ה הא דאמור, דהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה אינו כקטן שנולד, דיש לו שאר מן האם כשאר ישראל גמור ואין לו שאר מן האב, ודייק בכתבי הגר"י לצבורות מו א דמשמע מפשיטות דברי רש"י דהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה לא אמרינן כלל האי דינא דגר שנתגייר כקטן שנולד דמי, וע"כ יש לו שאר האם, ומיושבת קושית התוס' בצבורות שם על רש"י, עיי"ש. ודברי האו"ש לריך מילה לשם גירות על דעת בי"ד אינם אליבא דרש"י, ואפשר דרש"י הוא אליבא דמ"ד עובר ירך אמו והועיל זו מעשה הטבילה של אמו כאחד מאצריה, ואינו לריך עוד לגירות בפני עצמו (ועיי' כתבי הגר"ח על הש"ס הולאת מיסור בהוספות עמ' 12, ומצואר שם דיסוד הדין דעובר לאו ירך אמו הוא רק לענין מעשה הגירות, דהיינו מעשה הטבילה, דאם עובר ירך אמו מהניא ליה טבילת אמו, ואם עובר לאו ירך אמו הוי מעשה גירות וטבילה צפ"ע, אבל לענין חלות הגירות ודאי דהעובר נחשב כאחד מאצריה ושייך לאמו בדין הגירות, והוא גר אגב אמו אף שהוטבל צפ"ע, וכמאן דאמר לאו ירך אמו). ועיי' זכר ילחק סי' ד דבלידתו בקדושה כבר הוא ישראל רק דלטהרו צעי מילה וטבילה. ושם סי' כט הביא בשם הריטב"א ונ"י בשם הרא"ה ביצמות מו ב דכשנולד לא צעי מילה משום גירות כיון דהטבילה היתה צעת דלא חזי למילה, ודמי לאשה, ועיי"ש דלפי הדגול מרצבה הנ"ל נלטרך כאן לכו"ע בפני ג', גם נפ"מ לענין נוסח הצרכה דחלוקה במילת גרים מצמילת ישראל, עיי' שבת קלו ב, וגם ל"ע דאם המילה משום גירות אם ימול לשמונה, עיי' שבת קלה. עיי"ש. ועיי' חזון יחזקאל יצמות פי"א ה"ב דמעוברת שנתגיירה בנה ישראל גמור מלידה ומילתו היא מילת ישראל, ולדבריו אין מילתו לריכה מעשה בי"ד.

ובנידון דידן שאין כל מעשה בי"ד על המילה שלו, לדעת האו"ש בדעת הרמב"ם י"ל דאינו גר. ועוד כיון שבנידון דידן הגיור היה לשם נישואין, והמגייר "אינו מוכר", וכך גם מי שקידש אותה באותו יום של הגיור ללא המתנת חדשי הבחנה, הרי הגיור של האמא עלמה מוטל בספק, על כן אין להכשיר את הבן לנישואין.

אברהם דוב לוי.

ב

במש"כ להעיר על דברי האו"ש פ"ח ממלכים ה"ח דלא כתב שהולד ילטרך טבילה לאחר שנולד אם לא ידעו ממנו בזמן טבילת אמו, י"ל דמיירי שטבלה לגירותה אחר "ירח ימים" שבכתה את אביה ואמה, ואז הוי תוך מ' יום לעיצורה דמיחשב כמיא בעלמא, ובזה מודה הדגול מרצבה דטבילת האם מהני לולד אף שלא ידעו שהיא מעוברת (ועיי' קובץ שעורים ח"ב סי' יא בשם הגר"י לייבובין ז"ל דבתוך ארבעים יום לקליטת הזרע מהני ליה טבילת אמו אפ"י למ"ד עובר לאו ירך אמו, דהוי מיא בעלמא).

שמואל חיים דומב.